

Cyberbezpieczeństwo, standaryzacja cyfrowych usług publicznych, upowszechnienie chmury obliczeniowej – to tylko niektóre punkty, jakie znalazły się w dekalogu wyzwań cyfrowych na lata 2021-2023. Deklarację współpracy w tym zakresie zawarł rząd RP oraz samorzady.

Rozwój cyfrowy Polski - także jako ważny element programu wychodzenia z kryzysu pandemii COVID-19 - wymaga synergicznej współpracy wszystkich partnerów. Kluczową rolę w tym procesie odgrywają dziś administracja rządowa (Kancelaria Prezesa Rady Ministrów) i jednostki samorządu terytorialnego.

Konieczna staje się redefinicja modelu świadczenia cyfrowych usług publicznych i ról, jakie pełnią w nim partnerzy na poziomie centralnym, wojewódzkim i lokalnym. A także rozbudowa infrastruktury szerokopasmowej nowej generacji. To złożone i trudne wyzwanie.

Z punktu widzenia administracji publicznej kluczowe znaczenie dla skutecznego rozwoju cyfrowego w najbliższych latach mieć będą:

- upowszechnienie korzystania z bezpiecznych i zautomatyzowanych e-usług publicznych wśród mieszkańców, przedsiębiorców i w administracji publicznej;
- zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia poprzez wdrażanie rozwiązań cyfrowych usprawniających zarządzanie na poziomie lokalnym i regionalnym;
- modernizacja oświaty i szkolnictwa wyższego oraz służby zdrowia wspomagana rozwiązaniami technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK);
- budowa infrastruktury sieci szerokopasmowych nowej generacji.

Zadania te zamierzamy realizować w latach 2021-2023 poprzez podjęcie przez administrację rządową (w szczególności Kancelarię Prezesa Rady Ministrów) oraz samorząd następujących wspólnych wyzwań w ramach inicjatywy: Dekalog Wyzwań Cyfrowych KPRM i samorządów terytorialnych na lata 2021-2023:

I. Dekalog wyzwań cyfryzacji Polski – wspólnych dla administracji rządowej i samorządu

1. Określenie i uzgodnienie podziału zadań w ramach cyfryzacji Polski w trzeciej dekadzie XXI wieku pomiędzy KPRM, a samorządami wojewódzkimi i lokalnymi – przedyskutowanie i określenie zakresu projektów realizowanych przez KPRM, samorzady województw oraz samorzady lokalne w oparciu o pryncypia i rekomendacje Architektury Informacyjnej Państwa.
2. Standaryzacja i upowszechnienie cyfrowych usług publicznych – w oparciu o: efekty prac nad Architekturą Informacyjną Państwa, w tym pryncypia realizacji e-Usług publicznych, koncepcję smart city realizowaną w krajowej polityce miejskiej, a także o: a) opracowywany w ramach prac nad AIP model „cyfrowego urzędu”, b) wdrożenie platformy obsługującej strony informacyjne JST (samorząd.gov.pl), c) wyniki projektu Katalogi Administracji Publicznej. Standaryzacji służyć będą również: rozwój e-usług publicznych na platformach wojewódzkich, wspólna promocja korzystania z e-usług lokalnych oraz wsparcie zainteresowanych samorządów ogólnokrajowymi platformami dziedzinowymi, na których mniejsze JST mogłyby realizować swoje usługi bez inwestowania wprost w kosztowne systemy IT.
3. Zapewnienie cyberbezpieczeństwa samorządowych systemów informatycznych - poprzez kampanie informacyjne i szkoleniowe w zakresie korzystania z istniejących bezpiecznych platform i systemów, przeciwdziałania fake news, cyberprzemocy i zagrożeniom prywatności oraz w zakresie higieny cyfrowej. Bezpieczeństwu cyfrowemu administracji samorządowej służyć

- będą także: a) tworzenie centrów usług wspólnych, b) centralne dofinansowanie projektów samorządowych oraz c) inicjatywy regionalne/lokalne.
4. Upowszechnienie wykorzystania chmury obliczeniowej przez samorządy w celu zwiększenia efektywności i optymalizacji kosztów świadczenia usług publicznych - wsparcie samorządów poprzez wykorzystanie platformy Systemu Zapewniania Usług Chmurowych „ZUCH”, oferującego dostęp do wystandaryzowanych, bezpiecznych, konkurencyjnych kosztowo usług chmurowych, świadczonych przez zweryfikowanych dostawców usług chmurowych, a także poprzez przekazanie samorządom grantów finansowych na korzystanie z platformy ZUCH.
 5. Wsparcie rozwoju infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu poprzez zaangażowanie samorządów lokalnych w wiarygodną i aktualną diagnozę „białych plam” na mapie dostępu oraz zapewnienie przez nie ułatwienia dla inwestorów - wsparcie ze strony KPRM opracowania przez samorządy gmin raportów diagnostycznych, obrazujących zapotrzebowanie na budowę sieci szerokopasmowych na ich terenie (w tym 5G) oraz usprawnienie przez samorządy procedur administracyjnych związanych z obsługą inwestorów wykonawców infrastruktury szerokopasmowej. Konieczna jest także analiza obecnego stanu podłączenia do sieci JST oraz ich jednostek organizacyjnych.
 6. Dokonanie uzgodnień i wsparcie samorządów w zakresie wprowadzania do szkół nowoczesnej dydaktyki cyfrowej oraz zapewnienia placówkom szkolnym wewnętrznej bezpiecznej infrastruktury cyfrowej - w ramach wspólnych działań w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej.
 7. Systematyzacja gromadzenia, udostępniania i wykorzystywania danych urzędów i samorządowych jednostek organizacyjnych oraz zwiększenie podaży danych na potrzeby ich ponownego wykorzystania - związane także z uporządkowaniem zasad udostępniania danych z systemów centralnych na potrzeby JST oraz danych lokalnych na potrzeby systemów rządowych. Prace nad tematyką big data w samorządach: zwiększenie wolumenu danych w centralnym repozytorium informacji publicznej będących w dyspozycji samorządów oraz poprawą ich jakości i interoperacyjności, a także architekturą danych administracji publicznej, standaryzacją danych, porządkowaniem zasobów samorządowych i wykorzystaniem danych do poprawy jakości zarządzania JST.
 8. Stworzenie centralnego punktu wsparcia dla samorządów w zakresie cyfryzacji w kontekście współdziałania systemów centralnych, regionalnych i lokalnych – powołanie nowej struktury organizacyjnej wspierającej inwestycje w e-usługi publiczne, stworzenie serwisu informacji dla decydentów, informatyków i innych pracowników samorządowych. Punkt konsultacyjny (help desk online) dla samorządów m.in. w zakresie standardów pod kątem architektury, cyberbezpieczeństwa, użyteczności (service design), dostępności cyfrowej, przeciwdziałania dezinformacji na temat inwestycji w 5G. Prowadzenie szkoleń, rozwój archiwum udostępniającego informacje i dokumentacje projektów cyfrowych zrealizowanych ze środków publicznych. Prowadzenie działań koordynujących - konferencje, seminaria, szkolenia. Badania potrzeb użytkowników e-usług w społecznościach lokalnych.
 9. Upowszechnienie systemów zarządzania przepływem pracy (dokumentami elektronicznymi) w urzędach samorządów lokalnych i ich jednostkach organizacyjnych - poprzez standaryzację oraz udostępnienie jednolitego rozwiązania rekomendowanego przez KPRM w modelu chmurowym dla potrzeb zainteresowanych samorządów.
 10. Podjęcie wspólnych inicjatyw na rzecz przeciwdziałania pogłębianiu się deficytu i rotacji informatyków (o wysokich kompetencjach zawodowych) w administracji samorządowej, a także w celu upowszechnienia i podnoszenia poziomu kompetencji cyfrowych pracowników samorządowych - wsparcie powstawania informatycznych centrów usług wspólnych, stworzenie

systemu doskonalenia zawodowego dla informatyków oraz innych pracowników samorządowych, a także poprzez dostosowanie wynagrodzeń informatyków JST do poziomu wynagrodzeń na rynku tej branży.

II. Przebieg współpracy

Na poziomie operacyjnym współpraca realizowana będzie w oparciu o zapisy Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa oraz inne programy dziedziczne (m.in. Program Otwierania Danych Publicznych, Krajowy Program Rozwoju Kompetencji Cyfrowych) realizowane w latach 2021-2023.

Prace nad realizacją wyzwań podejmowane będą sukcesywnie zgodnie z potrzebami i uzgodnieniami stron współpracy.

Podejmowanie wyzwań przez strony odbywać się będzie w ramach:

- pracy zespołów roboczych tworzonych przez obie strony dla dokonania ustaleń merytorycznych i prawnych w zakresie konkretnego wyzwania, a następnie podejmowanie finalnych decyzji w ramach prac KWRiST;
- pracy Rady Programowej inicjatywy Dekalog Wyzwań Cyfrowych na lata 2021-2023 powołanej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji oraz współprzewodniczącego KWRIST ze strony samorządowej;
- realizacji projektów KPRM z udziałem przedstawicieli samorządów wojewódzkich i lokalnych, a także reprezentantów ogólnopolskich organizacji samorządowych;
- działania centralnego punktu wsparcia dla samorządów w zakresie cyfryzacji - ogólnopolskiego centrum kompetencji w zakresie cyfryzacji administracji, prowadzącego na bieżąco prace koncepcyjne nad zapewnieniem synergii działań administracji rządowej (KPRM) i JST oraz wspomagającego samorządy w procesach transformacji cyfrowej (wsparcie merytoryczne realizacji projektów).